

Biuletyn Informacyjny

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
oraz Nowego Roku 2022
składamy naszym Klientom,
Przyjaciółom i Sympatykom
życzenia zdrowia oraz wszelkiej pomyślności
zespół Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości

Wsparcie dla biznesu w zasięgu ręki

Konsorcjum: Enterprise Europe Network—Central Poland

PARP - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Warszawa - koordynator konsorcjum)

IMBiGS - Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego (Warszawa)

UW - Uniwersytet Warszawski, DELab (Warszawa)

FRP - Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości (Łódź)

TARR S.A. - Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (Toruń)

SWP - Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość” (Gdańsk)

Redaktor prowadząca: dr Ewa Sadowska-Kowalska

Zespół: dr Małgorzata Kurzyniec-Sikorska (MKS)
Małgorzata Bujacz (MB)
Łukasz Kielan (ŁK)
Krzysztof Kucharski (KK)
Natalia Ogrodniczak-Kowalska (NOK)

Skład: Katarzyna Ciach

Zdjęcia: Pixabay

Okładka: Łódź w świątecznej szacie.
Fot. Paulina Ciach, studentka Politechniki
Łódzkiej

**Ośrodek Enterprise Europe Network
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości**

90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 86
tel. 42 630-36-67 / faks 42 632-90-89
e-mail: fundacja@frp.lodz.pl

Wszystkie teksty zawarte w Biuletynie Informacyjnym mogą być przedrukowane wyłącznie po uzyskaniu zgody redakcji.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich zmiany i redagowania.

Wydawca: Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 86

Biuletyn Informacyjny jest wydawany przez Ośrodek Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi i współfinansowany przez Komisję Europejską ze środków z programu COSME na lata 2014-2020 oraz ze środków budżetu państwa w ramach programu pn. „*Udział Polski w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021.*”

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

12 (197) 2021

Druk: ISSN 2544-0675 Online: ISSN 2544-0683

Fundacja rodzinna – kwestie wprowadzające **4**
Natalia Ogrodniczak-Kowalska

Obowiązkowa składka zdrowotna dla członka zarządu spółki z o.o. **6**

Marcin Kozłowski

DLA PRZEDSIĘBIORCÓW **8**

Wsparcie szkoleniowe i doradcze dla firm w kryzysie

Dotacje na rozwój placówek przedszkolnych

Promocja bezpieczeństwa i zdrowia w pracy na konferencji z cyklu „Idea rozwoju twojego biznesu”, 23 listopada 2021 r.

Raport The European Small Business Finance Outlook 2021 - perspektywy finansowe dla MŚP

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości 2021 r.

NASZE PROJEKTY **13**

EEN

Spotkania kooperacyjne szansą na znalezienie partnera zagranicznego

EEN21: Doroczna konferencja Enterprise Europe Network

Spotkanie krajowe Enterprise Europe Network

24. Spotkanie Grupy Tematycznej EU Research

BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE W PRACY **15**

INFORMACJE DOTYCZĄCE PROGRAMÓW BADAWCZYCH/RAMOWYCH **17**

OKIEM STATYSTYKA **20**

Łódź na tle wybranych miast w Polsce – Kapitał ludzki w 2020 r.

OFERTY KOOPERACJI **22**

BIBLIOTEKA **23**

BIULETYN DOSTĘPNY ON-LINE

www.frp.lodz.pl/biuletyn-eeen

FUNDACJA RODZINNA – KWESTIE WPROWADZAJĄCE

Natalia Ogrodniczak-Kowalska

Wstęp

Koncepcja fundacji rodzinnych jest szeroko omawiana w ostatnich miesiącach z uwagi na projekt ustawy o fundacji rodzinnej z inicjatywy Ministerstwa Rozwoju i Technologii z dnia 15 października 2021 r. (dalej: „projekt ustawy”). Projekt w dacie publikacji niniejszego artykułu znajduje się w fazie prac przygotowawczych, a dokładniej opiniowania.

Wobec faktu, że według informacji znajdujących się na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii, projekt ustawy może trafić do parlamentu w pierwszej połowie 2022 r., a ustawa wejść w życie 1 czerwca 2022 r., warto przybliżyć, na podstawie wybranych przepisów projektu, najważniejsze zagadnienia związane z tytułową problematyką. Należy zastanowić się, czy mająca wejść w życie ustawa może jakoś poprawić sytuację polskich przedsiębiorców rodzinnych, w tym tych z regionu łódzkiego. Z racji, że projekt jest na wczesnym etapie, planowane są w przyszłości dalsze artykuły w tym zakresie.

Przyczyny wprowadzenia do polskiego porządku prawnego fundacji rodzinnych

Z analizy poczynionej przez inicjatorów projektu wynika, iż w Polsce istnieje około 830 000 firm rodzinnych, które generują przychód o łącznej wartości 322 miliardów złotych w skali roku, a tym samym ich wkład w budowę PKB kształtuje się na poziomie ok. 18%. Co więcej, w przeciągu najbliższych pięciu lat sukcesję planuje ok. 57% firm rodzinnych. Przy czym tylko 8,1% następców przedsiębiorców deklaruje chęć poprowadzenia firmy stworzonej przez ich rodziców (Firma Rodzinna to Marka, <https://www.ibrpolska.pl/baza-wiedzy/firma-rodzinna-to-marka/>). Aby przeprowadzić skutecznie proces sukcesji, przedsiębiorcy muszą posiadać sukcesorów, którzy będą w stanie oraz będą chcieli kontynuować działalność gospodarczą (albo powierzyć to zadania zewnętrznemu zarządowi, przy zachowaniu uprawnień właścicielskich).

Pomysłodawcy projektu podkreślają, że w aktualnym stanie prawnym właściciele firm rodzinnych mają ograniczone możliwości przekazania swojej działalności. Mogą skorzystać z rozwiązań cywilnoprawnych, które jednak są dalekie od doskonałości i wszystkie problemy przedsiębiorców nie zostały rozwiązane ostatnio wprowadzanymi instytucjami takimi jak np. zarząd sukcesyjny. Wskazano także na rozwiązania w postaci holdingu, trustów, giełdy albo pozyskania inwestorów, jednakże te perspektywy dotyczą firm dysponujących dużym nakładem finansowym do stworzenia złożonych struktur i utrzymania powiązań instytucjonalno-kapitałowych (Uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 15 października 2021 r. o fundacji rodzinnej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12344906/12774288/12774289/dokument525893.pdf>, s. 2-5).

Według Ministerstwa, celem ustawy jest kompleksowe wzmocnienie narzędzi prawnych do przeprowadzenia procesów sukcesyjnych poprzez dodanie nowej instytucji służącej do kumulowania rodzinnego majątku, pozwalającego na zatrzymanie kapitału w kraju na wiele pokoleń oraz zwiększenie potencjału krajowych inwestycji. Fundacja rodzinna ma minimalizować ryzyko nieudanej sukcesji i gwarantować kontynuację działalności biznesowej (Uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 15 października 2021 r. o fundacji rodzinnej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12344906/12774288/12774289/dokument525893.pdf>, s. 6).

Fundacja rodzinna według projektu ustawy

Definicja fundacji rodzinnej została zawarta w art. 3 projektu ustawy, zgodnie z którym fundacja ta zarządza posiadany majątkiem i zapewnia jego ochronę oraz spełnia świadczenia na rzecz wskazanego przez fundatora beneficjenta, w szczególności pokrywa koszty jego utrzymania lub kształcenia albo, w przypadku beneficjenta będącego organizacją pożytku publicznego, wspiera realizację przez niego celów społecznie lub gospodarczo użytecznych. Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością fundacji rodzinnej następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego fundacji rodzinnej, w przypadku gdy stroną transakcji, z której wynika płatność jest:

- 1) beneficjent;
- 2) spółka kapitałowa, w której fundacja rodzinna posiada bezpośrednio udziały lub akcje;
- 3) spółka osobowa, w której fundacja rodzinna uczestniczy jako wspólnik.

Definicję beneficjenta i fundatora zawierają kolejne artykuły. Fundatorem fundacji rodzinnej może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych (art. 11 ust.1 projektu ustawy). Z kolei beneficjentem może być osoba fizyczna albo organizacja pożytku publicznego, o której mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która może, zgodnie ze statutem, otrzymać świadczenie od fundacji rodzinnej lub mienie po likwidacji fundacji rodzinnej (art. 27 w zw. z art. 29 projektu ustawy).

Wykładnia tych projektowanych przepisów wskazuje, że takim beneficjentem można uczynić co do zasady potencjalnych sukcesorów, a fundatorem obecnego właściciela przedsiębiorstwa.

Dalsze przepisy określają cechy, jakimi odznacza się fundacja rodzinna. Po pierwsze, siedziba fundacji rodzinnej musi znajdować się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 5 projektu ustawy). Po drugie, fundacja rodzinna nabywa osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru fundacji rodzinnych (art. 6 projektu ustawy). Po trzecie, przewidziano ograniczenie przedmiotu działalności fundacji (art. 7 projektu ustawy), albowiem nie może ona wykonywać działalności gospodarczej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), za wyjątkiem działalności polegającej na:

- 1) zbywaniu mienia, którego jest posiadaczem lub właścicielem, o ile mienie to nie zostało nabyte wyłącznie w celu dalszego zbycia;
- 2) najmie, dzierżawie lub udostępnianiu na innej podstawie mienia, którego jest posiadaczem lub właścicielem;
- 3) przystępowaniu i uczestnictwie w spółkach handlowych, funduszach inwestycyjnych, spółdzielniach oraz podmiotach o podobnym charakterze mających swoją siedzibę w kraju lub zagranicą;
- 4) nabywaniu i zbywaniu papierów wartościowych, instrumentów pochodnych i praw o podobnym charakterze;
- 5) udzielaniu pożyczek:
  - a) spółkom kapitałowym, w których fundacja rodzinna posiada udziały lub akcje,
  - b) spółkom osobowym, w których fundacja rodzinna uczestniczy jako wspólnik,
  - c) beneficjentom;
- 6) obrocie zagranicznymi środkami płatniczymi należącymi do fundacji rodzinnej w celu dokonywania płatności związanych z działalnością fundacji rodzinnej, o której mowa w art. 3;
- 7) prowadzeniu przedsiębiorstwa w ramach gospodarstwa rolnego.

Po czwarte, nazwa fundacji rodzinnej może być obrana dowolnie i zawiera dodatkowe oznaczenie „Fundacja Rodzinna” (art. 4 ust. 1 projektu ustawy). Po piąte, fundacja rodzinna odpowiada solidarnie z fundatorem za jego zobowiązania powstałe przed jej utworzeniem. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć. Odpowiedzialność fundacji rodzinnej ogranicza się do wartości mienia wniesionego przez fundatora według stanu w chwili nabycia, a według cen w chwili zaspokojenia wierzyciela (art. 10 projektu ustawy).

Wykładnia tych przepisów wskazuje, że projektodawca przyjął, że fundacje rodzinne to osoby prawne, z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które mogą prowadzić działalności gospodarczej w bardzo ograniczonym zakresie. Przewidziano odpowiedzialność solidarną fundacji z fundatorem za zobowiązania przed jej utworzeniem, w celu zabezpieczenia, wydawać by się mogło, potencjalnych wierzycieli fundatora.

Podsumowanie

Przeprowadzona w artykule analiza nie wyczerpuje całości zagadnień związanych z problematyką fundacji rodzinnych. Należy pamiętać, że jest to projekt ustawy na wczesnej fazie legislacyjnej, nieskierowany nawet do Sejmu. Wiele może się zmienić, jeśli chodzi o brzmienie normatywne, dlatego powstrzymanie się od analizy prawnej szczegółów takich jak organy fundacji albo kwestie podatkowe – wydaje się być bardzo zasadne.

Zachęcamy do śledzenia Biuletynu z uwagi na fakt, że w przyszłości, gdy projekt wejdzie w dalszą fazę legislacyjną, kolejne artykuły przedstawiać będą bardziej szczegółową analizę.

Podsumowując, należy stwierdzić, bazując głównie na ustawowej definicji fundacji, iż projektodawcy stworzyli instytucję, która ma służyć przede wszystkim zachowaniu majątku w rękach sukcesorów. Stanowić będzie alternatywę dla dostępnych aktualnie rozwiązań sukcesyjnych, które często nie spełniają oczekiwań zainteresowanych osób.

Z informacji na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii wynika, że „Nowa instytucja może być atrakcyjnym rozwiązaniem przede wszystkim dla właścicieli polskich firm o charakterze rodzinnym. Dzięki fundacji rodzinnej możliwe jest zaplanowanie działalności biznesowej w perspektywie kilku pokoleń, bez obaw o trudności związane z dziedziczeniem udziałów w spółkach handlowych. Fundacja rodzinna ułatwia także rozdzielenie zysków z majątku rodzinnego pomiędzy osoby zaangażowane w działalność firmy rodzinnej i osoby, które wybrały inną ścieżkę kariery, bez zagrożeń dla integralności majątku rodzinnego i płynności finansowej spółek, w których udziały posiada fundacja rodzinna” (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/fundacja-rodzinna>).

Bibliografia

1. Projekt ustawy z dnia 15 października 2021 r. o fundacji rodzinnej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12344906/12774288/12774289/dokument525891.pdf>.
2. Uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 15 października 2021 r. o fundacji rodzinnej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12344906/12774288/12774289/dokument525893.pdf>.
3. Fundacja rodzinna, <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/fundacja-rodzinna>.
4. Firma Rodzinna to Marka, <https://www.ibrpolska.pl/baza-wiedzy/firma-rodzinna-to-marka/>.

*r. pr. Natalia Ogrodniczak-Kowalska
konsultant EEN*

OBOWIĄZKOWA SKŁADKA ZDROWOTNA DLA CZŁONKA ZARZĄDU SPÓŁKI Z O.O.

Marcin Kozłowski

Od 1 stycznia 2022 r. zaczną obowiązywać nowe przepisy dotyczące obowiązkowej składki zdrowotnej dla członków zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Do tej pory osoby będące członkami zarządu na podstawie powołania i otrzymujące z tego tytułu wynagrodzenie, nie były zobowiązane do opłacania składki zdrowotnej, jednak ma to się zmienić na skutek ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 23 listopada 2021 r., poz. 2105; dalej Polski Ład).

Członek zarządu na umowie o pracę

Zgodnie z art. 201 §4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2320; dalej k.s.h.) *Członek zarządu jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.* W umowie spółki z o.o. można określić, że funkcję członka zarządu pełni się na podstawie m.in. umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej. W takim przypadku określa się wynagrodzenie, które przysługuje członkowi zarządu za pełnienie swojej funkcji.

W przypadku gdy członek zarządu pełni swoją funkcję na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, podlega on obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1) i 4) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1834; dalej u.s.u.s.) *Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są:*

- 1) *pracownikami (...),*
- 4) *osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług (...).*

Wiąże się to także z odprowadzaniem składki zdrowotnej za takiego członka zarządu (zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1a) oraz 1e) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021, poz. 2120; dalej u.ś.o.z.f.ś.p.). Skoro członek zarządu pełni swoją funkcję na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, to jednym z obowiązków jest odprowadzanie za niego składki zdrowotnej, ponieważ jest pracownikiem lub zleceniobiorcą.

Członek zarządu na podstawie powołania

Inaczej wygląda sytuacja członka zarządu, pełniącego swoją funkcję na podstawie aktu powołania tj. uchwały wspólników spółki z o.o. Z przepisów u.s.u.s. oraz u.ś.o.z.f.ś.p. nie wynika, aby takie osoby podlegały obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz zdrowotnemu.

Takie rozwiązanie jest możliwe jedynie w minimum dwuosobowej spółce z o.o., ponieważ zgodnie z przepisami wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. jest traktowany jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność rolniczą (art. 8 ust. 6 pkt. 4) u.s.u.s.) i zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5) u.s.u.s. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) u.ś.o.z.f.ś.p. podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Niestety, od stycznia 2022 r. przepisy ulegają zmianie i nawet członkowie zarządu pełniący swoje funkcje na podstawie powołania zostaną objęci obowiązkiem odprowadzania składki zdrowotnej. Oczywiście dotyczy to tylko tych osób, które za pełnienie swoje funkcji otrzymują wynagrodzenie. Będąc członkiem zarządu na podstawie powołania, nie trzeba otrzymywać żadnego wynagrodzenia. Najczęściej jednak to sami wspólnicy są członkami zarządu na podstawie powołania i otrzymują z tego tytułu wynagrodzenie.

Zmiany w Polskim Ładzie

Polski Ład wprowadza zmianę w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Zgodnie z art. 15 pkt 1) Polskiego Ładu: *W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, 1292, 1559, 1773, 1834 i 1981) wprowadza się następujące zmiany: w art. 66 w ust. 1 po pkt 35 dodaje się pkt 35a w brzmieniu: „35a) osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie”.*

Odpowiedzialnym za zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego członka zarządu będzie podmiot, który wypłaca wynagrodzenie, a więc spółka z o.o.

Zmiana w tym zakresie została wprowadzona w ekspresowym tempie i jest kontrowersyjna. Członkowie zarządu pełniący swoje funkcje na podstawie powołania najczęściej są wspólnikami spółki, a więc nikt ich nie zmusza do tego, aby pełnić tę funkcję i nie podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu. Najczęściej takie osoby posiadają również inny tytuł prawny do ubezpieczenia zdrowotnego i dlatego decydują się na powołanie, aby nie płacić podwójnej składki zdrowotnej. Niestety, od 1 stycznia 2022 r. ma to się zmienić.

Wprowadzana zmiana wiąże się oczywiście z pomniejszeniem wynagrodzenia oraz dodatkowymi kosztami dla spółki. Członkowie zarządu najpewniej będą chcieli otrzymywać takie samo wynagrodzenie jak do tej pory lub większe, mając na uwadze poziom inflacji w kraju. Należy również pamiętać, że Polski Ład wprowadza także istotną zmianę polegającą na tym, że składki zdrowotnej nie będzie można odliczyć od podatku, a więc oznacza to ich zwiększenie.

Wynagrodzenie dla wspólnika za świadczenia niepieniężne na rzecz spółki

Oczywiście istnieje pewnie rozwiązanie, z którego mogą skorzystać wspólnicy spółki z o.o., jeżeli nie chcą podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz zdrowotnemu. Mogą pełnić funkcję członków zarządu na podstawie powołania i z tego tytułu nie otrzymywać żadnego wynagrodzenia, a wynagrodzenie pobierać z tytułu świadczeń niepieniężnych na rzecz spółki.

Zgodnie z art. 176 §1 k.s.h. *Jeżeli wspólnik ma być zobowiązany do powtarzających się świadczeń niepieniężnych, w umowie spółki należy oznaczyć rodzaj i zakres takich świadczeń.* Za tego typu świadczenia wspólnik powinien otrzymać wynagrodzenie (art. 176 §2 k.s.h.).

Należy jednak pamiętać, że wynagrodzenie wspólnika za świadczenia niepieniężne powinno mieć stawkę rynkową i nie powinno przewyższać cen przyjętych w obrocie (art. 176 §2 k.s.h.). Świadczenia niepieniężne na rzecz spółki wspólnika, będącego jednocześnie członkiem zarządu, nie powinny obejmować reprezentacji lub prowadzenia spraw spółki, które są zarezerwowane dla członków zarządu. W innym przypadku można narazić się na zarzut obejścia prawa. Każda spółka powinna przeanalizować dokładnie czy tego typu rozwiązanie jest dla niej odpowiednie i możliwe do spełnienia, bez ewentualnego ryzyka.

Jak podkreśla się w literaturze *Zobowiązanie wspólnika do oznaczonych w umowie spółki powtarzających się świadczeń niepieniężnych za wynagrodzeniem nie powoduje natomiast włączenia go do ubezpieczenia społecznego* (Kodeks spółek handlowych. Komentarz. M. Dumkiewicz, A. Kidyba (red.), komentarz do art. 176, uwaga nr 2, LEX/el). Podobne stanowisko znajdujemy w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2018 r., sygn. akt I UK 575/16).

Podsumowanie

Nowe przepisy, które zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2022 r. wprowadzają tak naprawdę wzrost podatków. Wcześniej można było pomniejszyć podatki o wysokość składki zdrowotnej, jednak teraz zostało to uniemożliwione. Osoby, które nie wprowadzą żadnych zmian w swoich spółkach w zakresie wynagrodzeń dla członków zarządu pełniących swoje funkcje na podstawie powołania, muszą pamiętać, że:

1. członkowie zarządu będą podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu od dnia powołania do dnia odwołania z pełnionej funkcji,
2. za zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego osoby powołanej do pełnienia funkcji członka zarządu odpowiedzialny będzie podmiot wypłacający z tego tytułu wynagrodzenie,
3. podmiot wypłacający wynagrodzenie będzie miał obowiązek naliczania i pobierania z wynagrodzenia i opłacania do ZUS składki zdrowotnej za takiego członka zarządu,
4. podstawą do naliczenia składki zdrowotnej dla tych członków zarządu będzie kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobieranego z tytułu powołania.

Bibliografia

1. Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 23 listopada 2021 r., poz. 2105).
2. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2320).
3. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1834).
4. M. Dumkiewicz, A. Kidyba (red.), *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, LEX/el.
5. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2018 r., sygn. akt I UK 575/16.

r. pr. Marcin Kozłowski

EWS Legal

DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Wsparcie szkoleniowe i doradcze dla firm w kryzysie

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości uruchomiła specjalny instrument dla przedsiębiorców, którzy znaleźli się lub mogą się znaleźć w najbliższej przyszłości w trudnej sytuacji i utracić sprawność prowadzenia działalności gospodarczej. Celem instrumentu jest wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania dla przedsiębiorców, którzy doświadczają okresowych trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej. Ideą projektu jest reagowanie na wczesnym etapie, kiedy można rozwiązać problemy poprzez narzędzia pozafinansowe, tj. szkolenia, wsparcie doradcze i mentoringowe.

Zgodnie z regulaminem konkursu, przedsiębiorca w okresowych trudnościach to mały lub średni podmiot, który w wyniku czynników zewnętrznych lub wewnętrznych utracił sprawność prowadzenia działalności gospodarczej lub w opinii którego ryzyko spowolnienia jego rozwoju społecznego i gospodarczego w przyszłości jest co najmniej wysokie. Przedsiębiorca w okresowych trudnościach to podmiot, który doświadcza trudności finansowych i pozafinansowych w prowadzeniu działalności gospodarczej. Nabór ten kierowany jest wyłącznie do małych i średnich firm zarejestrowanych na terenie Polski od minimum 12 miesięcy.

O wsparcie finansowe mogą ubiegać się firmy, które doświadczyły jednego z poniższych problemów:

- spadku sprzedaży towarów lub usług w okresie 6 miesięcy przed datą zgłoszenia do projektu, z wyłączeniem sezonowych zmian, wynikających bezpośrednio z charakterystyki branży (ogrodnictwo, budownictwo itp.);
- istotnych zmian kadrowych mających wpływ na prowadzoną działalność gospodarczą (np. odpływ kluczowego personelu) w okresie co najmniej 2 ostatnich miesięcy przed dniem zgłoszenia do projektu;
- niezależnych od przedsiębiorcy i prowadzonej działalności istotnych zmian prawnych lub technologicznych w branży (takich jak np. cyfryzacja przemysłu), wymuszających konieczność zmian w organizacji firmy lub jej przebranżowienia;
- z przeprowadzonej oceny sytuacji firmy (w tym kondycji finansowej) wynikać będzie, że przedsiębiorca spełnia definicję przedsiębiorcy w okresowych trudnościach. Koszt oceny pokrywa Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

Maksymalna wysokość wsparcia to 18 500 zł netto, które można przeznaczyć na wybrane usługi rozwojowe: szkolenia, doradztwo lub mentoring, wynikające z przeprowadzonej analizy sytuacji firmy.

Projekt ma zasięg ogólnopolski. Rekrutacja odbywa się w podziale na makroregiony:

Makroregion 1 - zachodniopomorskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie, wielkopolskie, lubuskie;

Makroregion 2 - warmińsko-mazurskie, podlaskie, mazowieckie;

Makroregion 3 - świętokrzyskie, lubelskie, małopolskie, podkarpackie;

Makroregion 4 - dolnośląskie, opolskie, łódzkie, śląskie.

Wykonawcą rekrutującym przedsiębiorstwa z województwa łódzkiego jest Instytut ADN Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie przy ul. Grzybowskiej 56.

Konkurs podzielony jest na rundy, obecny nabór trwa od 8 do 21 grudnia 2021 r. Następne zostaną ogłoszone w przyszłym roku.

Wykonawcą usług szkoleniowych i doradczych mogą być jedynie podmioty wpisane do Bazy Usług Rozwojowych, które mają uprawnienia do realizacji usług dofinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości od 2015 r. posiada akredytację uprawniającą do realizacji usług szkoleniowych i doradczych finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Zapraszamy przedsiębiorców do współpracy, posiadamy duże doświadczenie w organizacji szkoleń z zakresu prawa, finansów, zarządzania i kompetencji miękkich, w szczególności w zakresie wdrażania zmian w przedsiębiorstwie. W ramach współpracy pomożemy przygotować wniosek o dofinansowanie oraz zajmiemy się rozliczeniem projektu. Realizację każdej usługi szkoleniowej i doradczej poprzedzamy dogłębną analizą potrzeb, na podstawie której opracowujemy program usługi rozwojowej.

Źródło: https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/swo?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter_parp#dokumenty

Rzeczpospolita
Polska

województwo
łódzkie

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dotacje na rozwój placówek przedszkolnych

Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego ogłosił konkurs na wsparcie placówek zajmujących się wychowaniem przedszkolnym. Środki pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach poddziałania XI.1.1 Edukacja przedszkolna z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Wnioski o dofinansowanie projektów będzie można składać od 27 grudnia 2021 r. do 10 stycznia 2022 r.

O dofinansowanie mogą ubiegać się wszystkie podmioty uprawnione – prywatne placówki wychowania przedszkolnego oraz prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

Grupę docelową stanowią:

- dzieci w wieku przedszkolnym ,
- nauczyciele i pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w ośrodkach wychowania przedszkolnego , w tym w przedszkolach specjalnych i integracyjnych,
- ośrodki wychowania przedszkolnego (w tym przedszkola specjalne i integracyjne) oraz inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego.

Wsparciem mogą zostać objęte następujące typy projektów:

- a) wsparcie istniejących lub nowo utworzonych ośrodków wychowania przedszkolnego w zakresie generowania i funkcjonowania nowych miejsc przedszkolnych,
- b) dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności,
- c) rozszerzanie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o organizację i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów.
- d) kształtowanie i rozwijanie u dzieci kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy,
- e) doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- f) doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających rozwijaniu u dzieci kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.

Działania wymienione w podpunkcie c – f mogą stanowić jedynie uzupełnienie do działań, o których mowa w podpunkcie a i b.

Ze środków dotacji można sfinansować m.in.:

- dostosowanie lub adaptację pomieszczeń, w tym m. in. do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania,
- zakup i montaż wyposażenia, w tym. mebli, wyposażenia wypoczynkowego, sprzętu TIK, oprogramowania,
- zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi dostosowanych do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci,
- budowę, wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem,
- zapewnienie przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy działalności bieżącej nowo utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego, w tym: koszty wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego, koszty żywienia dzieci,
- zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym,
- kursy i szkolenia doskonalące dla nauczycieli.

Projekt może być realizowany w ośrodku wychowania przedszkolnego, który działa na terenie gminy o najwyższym zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej. W załączniku nr 18 dokumentacji konkursowej wskazano gminy, z obszaru których placówki przedszkolne mogą ubiegać się o dofinansowanie. Na liście, oprócz gmin typowo wiejskich, są również gminy miejskie, jak Pabianice, Zgierz, Rawa Mazowiecka.

Maksymalny poziom dofinansowania wynosi 85%. Minimalna wartość projektu powinna być wyższa niż 461.920,00 PLN, a maksymalna - 600.000,00 PLN.

Dokumentacja konkursowa dostępna jest na stronie: <https://rpo.lodzkie.pl/skorzystaj-z-programu/zobacz-ogloszenia-i-wyniki-naborow-wnioskow/item/5192-poddzialanie-xi-1-1-edukacja-przedszkolna>

Promocja bezpieczeństwa i zdrowia w pracy na konferencji z cyklu „Idea rozwoju twojego biznesu”, 23 listopada 2021 r.

Promocja bezpieczeństwa i zdrowia w pracy na konferencji z cyklu „Idea rozwoju twojego biznesu”, 23 listopada 2021r.

Na konferencji online zorganizowanej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pt. „Bezpieczeństwo pracy i ochrona zdrowia w budownictwie” wystąpiła dr Małgorzata Sikorska, która przedstawiła działania ośrodka Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości – ambasadora Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) na rzecz promocji bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

Prezentacja objęła następujące zagadnienia:

- - rola ambasadora Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy,
- - międzynarodowe kampanie EU-OSHA „Zdrowe i bezpieczne miejsca pracy”,
- - kampania EU-OSHA na lata 2020 – 2022 „Dźwigaj z głową”.

Pozostałymi prelegentami na konferencji byli przedstawiciele Instytutu Naukowego Bezpieczeństwa Obiektów Antropogenicznych oraz Urzędu Dozoru Technicznego w Białymstoku Oddział w Warszawie.

KK

KONSULTACJE PRAWNE

Konsultacje radcy prawnego dla przedsiębiorców

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi zaprasza przedsiębiorców do korzystania z konsultacji radcy prawnego w siedzibie Fundacji.

Konsultacje bezpłatne po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznie 42 630 36 67
lub mailem na adres fundacja@frp.lodz.pl

Raport *The European Small Business Finance Outlook 2021*

- perspektywy finansowe dla MŚP

Europejski Fundusz Inwestycyjny opublikował tegoroczną edycję perspektyw finansowych dla małych i średnich przedsiębiorstw pod nazwą *The European Small Business Finance Outlook 2021*. Dokument zawiera przegląd i porównanie sytuacji na rynkach finansowych w poszczególnych krajach UE oraz zawiera omówienia trendów w finansowaniu MŚP, tj. finanse sprzyjające włączeniu społecznemu, fintechy, zielone finanse i inwestycje. Opracowanie zawiera również aktualizację autorskiego indeksu *Access to Finance*, który w sposób syntetyczny ocenia dostęp MŚP do zewnętrznych źródeł finansowania i uwarunkowania makroekonomiczne.

Na uwagę zasługuje fakt, że Polska poprawiła wynik indeksu z 40% do 46% w porównaniu z rokiem poprzednim, co skutkowało zmianą lokaty z miejsca 9 na 6 w porównaniu do innych krajów UE.

Treść raportu dostępna jest pod linkiem:

https://www.eif.org/news_centre/publications/eif_working_paper_2021_75.pdf

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości 2021

Dla uświetnienia Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości wzięła aktywny udział w seminarium online nt. „Finansowania rozwoju pracowników”, które odbyło się 23 listopada 2021 r. Zaproszeni przez organizatora konsultanci przedstawili działania Fundacji na rzecz rozwoju kompetencji pracowników.

Pan Łukasz Kielan przedstawił szeroką ofertę szkoleniową Fundacji dla przedsiębiorców i pracowników firm. Podkreślił możliwość zorganizowania szkolenia na zamówienie, zgodnie z potrzebami klienta. Warto skorzystać przy tym z dofinansowania do 80% kosztów szkolenia dzięki programowi bonów rozwojowych. Fundacja jako organizacja akredytowana w Bazie Usług Rozwojowych pomaga w pozyskaniu, realizacji i rozliczeniu bonów.

Pan Krzysztof Kucharski przedstawił zakres usług Ośrodka Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości, działającego od 2008 roku. Omówił wsparcie dla firm z regionu łódzkiego poprzez bezpłatne usługi informacyjne, kojarzenie partnerów międzynarodowych oraz doradztwo w zakresie innowacji, finansowania działalności i rozwoju kompetencji przedsiębiorców dotyczących np. ochrony własności intelektualnej lub bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. Fundacja wraz z konsorcjum kierowanym przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości wygrała konkurs Komisji Europejskiej na prowadzenie ośrodka Sieci na kolejne trzy lata.

Organizatorem seminarium było Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi Oddział w Sieradzu.

NASZE PROJEKTY

enterprise
europe
network

Spotkania kooperacyjne szansą na znalezienie partnera zagranicznego

Regionalny Ośrodek Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości jest partnerem/współorganizatorem międzynarodowych spotkań kooperacyjnych wymienionych w poniższej tabeli. Zapraszamy do udziału w organizowanych przez Enterprise Europe Network imprezach. Przy rejestracji (bezpłatna) prosimy wskazać w formularzu FRP jako ośrodek wspierający (LSO – Local Support Office). Podmiotom z regionu łódzkiego pomagamy w przygotowaniu profilu kooperacyjnego. Do wirtualnych spotkań uczestnicy wybierają potencjalnych partnerów. Osoba kontaktowa: Krzysztof Kucharski, tel. 42 630 36 67.

L.p.	Data	Nazwa	Branża	Strona internetowa
1.	2-3.12.2021	Horizon Europe Info Days Digital & Industry Virtual B2B, Wiedeń, Austria	Wielobranżowe	https://digital-industry-2021.b2match.io
2.	8 - 9.12.2021	IV Solar Energy Business Mixer, virtual B2B, Warszawa	OZE	https://iv-solar-energy-business-mixer.b2match.io
3.	9 - 10.12.2021	Go West Online Meetup Food Innovation	Spożywcza	https://go-west-online-meetup-food.b2match.io
4.	do 23.12.2021	MEDICA 2021 Healthcare Online Brokerage Event, Duesseldorf, Niemcy	Medyczna	https://medica2021.b2match.io
5.	do 31.12.2021	ITT&MOST Online Matchmaking Event Pecs, Węgry	Wielobranżowe	https://ittesmost.b2match.io
6.	11-14.01.2022	SIVAL-VIBE 2022, Angers, Francja	Rolnictwo	https://vibe2022.b2match.io
7.	27-28.01.2022	Health Tech Hub Styria, Graz, Austria	Medyczna	https://www.hth-styria.com
8.	25-29.04.2022	Technology & Business Cooperation Days 2022, Hanower, Niemcy	Wielobranżowe	https://technology-business-cooperation-days-2022.b2match.io

#EEN21: Doroczna konferencja Enterprise Europe Network

29 września – 1 października 2021, Stuttgart

Tegoroczna konferencja, z uwagi na pandemię *koronawirusa*, odbyła się w systemie hybrydowym, prelegenci i moderatorzy spotkali się w Stuttgarcie, a pozostali uczestnicy mieli możliwość udziału on-line. Konferencja obejmowała liczne prelekcje, warsztaty i spotkania *networkingowe*, w trakcie których dyskutowano o formach wsparcia MŚP w przyszłości, sposobach dotarcia do MŚP i zaspokojenia ich potrzeb. W wydarzeniu wzięli udział partnerzy sieci, przedstawiciele instytucji europejskich i innych ważnych podmiotów biznesowych. Poza przedstawicielami ośrodków sieci z krajów objętych programem COSME w konferencji wzięli udział reprezentanci instytucji i programów stowarzyszonych, takich jak Eureka, Eurochambres, EU OSHA, ECHA oraz IPR SME Helpdesk.

Odbyły się 23 sesje tematyczne, w których głos zabrało blisko 200 prelegentów.

Nadrzędnym tematem tegorocznego wydarzenia była pomoc MŚP w wyjściu z kryzysu, który można podsumować trzema słowami „*Reconnect, Renew, Recover*”, czyli odbudowanie łańcucha dostaw na nowo i gospodarki z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju.

W programie znalazły się następujące zagadnienia:

- wsparcie sieci w odbudowie i wyjściu z kryzysu MŚP,
- wsparcie ze strony sieci EEN w umiędzynarodowieniu MŚP,
- zrównoważony rozwój, w tym gospodarka o obiegu zamkniętym,
- cyfryzacja,
- odporność na kryzys,
- dostęp do finansowania,
- narzędzia wsparcia MŚP oferowane przez EEN,
- współpraca w ramach sieci dla MŚP.

Konferencji towarzyszyły również wydarzenia specjalne, m.in. wręczenie nagród w konkursie OSH Awards, którego celem jest promowanie dobrych praktyk w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy.

LK

Spotkanie krajowe Enterprise Europe Network

29 listopada 2021 r.

Po raz kolejny, ze względu na sytuację epidemiczną, krajowe spotkanie Sieci miało formę wirtualną. Mottem spotkania był *Nowy postpandemiczny świat*. Organizatorem wydarzenia był koordynator krajowy Sieci - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP).

Gości zagranicznych oraz reprezentantów 30 polskich ośrodków Sieci powitał gospodarz i moderator dr Michał Polański, dyrektor Departamentu Wsparcia Przedsiębiorczości w PARP. Konferencję zainaugurowały wystąpienia gości z Brukseli. Pani Natalia Martinez Paramo z Agencji Wykonawczej ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EISMEA) omówiła rolę Agencji w zarządzaniu Siecią i jej zadania po 2021 r. Przedstawiła analizę wyników uzyskanych przez polskie ośrodki w ostatnich dwóch latach w porównaniu z całą Siecią. Ocena ta wypadła dla polskich ośrodków pozytywnie, np. pod względem partnerstw międzynarodowych klientów uzyskano wynik o 7 punktów procentowych wyższy od średniej. Struktura usług jest podobna, natomiast znacznie różni się udział uzyskanych partnerstw w dziedzinie badań (Sieć 35%, Polska 4%). Ankieta przeprowadzona wśród klientów Sieci wykazała wysoki poziom satysfakcji (91%).

Pan Wojciech Paluch z Ministerstwa Rozwoju i Technologii omówił aktualne prace legislacyjne zmierzające do ustanowienia podstaw prawnych do wsparcia działalności krajowej Sieci do roku 2028.

Pan Crispin Waymouth z Komisji Europejskiej (DG GROW) przedstawił inicjatywy i polityki KE w latach 2022 – 2025.

Pan Piotr Józefiak z Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego omówił cyfrowe wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w ramach współpracy Enterprise Europe Network z siecią Europejskich Hubów Innowacji Cyfrowych (EDIH). Dr Anna Pająk z Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości przedstawiła zakres działalności Europejskich Hubów Innowacji Cyfrowych.

Pani Gisela Santos z EISMEA omówiła wsparcie Sieci w zielonej transformacji MŚP. Pani Aurelia Grommenger z EISMEA, opiekun polskiej Sieci z ramienia Agencji, przedstawiła plan działania na nowy okres (2022 – 2025) z uwzględnieniem kwalifikowalności działań, organizacji sieci oraz różnic w porównaniu z okresem poprzednim.

Na zakończenie spotkania Pan Paweł Żebrowski z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego przedstawił nową platformę IT Enterprise Europe Network, która będzie wdrażana od 2022 roku.

W podsumowaniu spotkania koordynator podziękował uczestnikom oraz partnerom regionalnych konsorcjów, które w wyniku wygranego konkursu w niezmiennym składzie wchodzi w nowy okres realizacji projektu. Wyraził nadzieję, że w nowym postpandemicznym świecie usługi ośrodków sprostają oczekiwaniom i potrzebom klientów.

KK

24. Spotkanie Grupy Tematycznej EU Research

Bolzano, 13 grudnia 2021 r.

Ośrodek Enterprise Europe Network w Bolzano (Górna Adyga/Tyrol Południowy, Włochy) zorganizował 24. spotkanie działającej w sieci grupy ekspertów zajmujących się promocją europejskich programów badawczych. Miejscem spotkania, które ze względu na sytuację epidemiczną miało charakter hybrydowy, był NOI Techpark przy Uniwersytecie w Bolzano.

NOI Techpark to nowoczesny kompleks architektoniczny w stylu *Bauhaus* na 12 ha, w ciągłej rozbudowie. Obejmuje 4 wydziały uniwersyteckie, 3 instytuty badawcze (m. in. Fraunhofer Italia), inkubator dla 53 firm, preinkubator dla 28 startupów oraz 40 specjalistycznych laboratoriów badawczych. Główne specjalności to technologie środowiskowe, żywności, cyfrowe, samochodowe i automatyka.

W programie spotkania znalazły się aktualności z EISMEA, agencji wykonawczej zarządzającej Siecią Enterprise Europe Network, w związku z nowym okresem finansowania (2022 – 2025).

Poruszono temat współpracy z konsultantami zewnętrznymi oceniającymi propozycje projektowe do programu Horizon Europe.

W sesji warsztatowej (Pitch & Feedback) konsultanci zapoznali się z przygotowanymi dla inwestorów prezentacjami dwóch zaproszonych miejscowych firm (z sektora IT oraz biotechnologii). Przedsiębiorcy otrzymali wiele uwag i wskazówek odnośnie do prezentacji.

Na spotkaniach TG EU Research wymieniane są aktualności na temat dostępnych programów oraz doświadczenia i dobre praktyki w rekrutacji firm do udziału w projektach badawczych.

Jedną z prezentacji dotyczyła głównych zadań wspierających posiadaczy *Seal of Excellence* w podejściu regionalnym.

Seal of Excellence programu Horizon Europe to certyfikat jakości przyznawany przez Komisję Europejską propozycjom projektowym ocenionym pozytywnie, które jednak nie otrzymały dofinansowania w konkursach z uwagi na ograniczenia budżetowe. Projekty te mają rekomendację do dofinansowania z innych źródeł unijnych lub krajowych/regionalnych.

Kolejna prezentacja dotyczyła Europejskiej Sieci Startupów. Ta międzynarodowa organizacja z siedzibą w Brukseli zrzesza stowarzyszenia startupów z 31 krajów. Służy wymianie doświadczeń i dobrych praktyk środowisk startupowych oraz aktywizacji udziału firm w projektach unijnych. Polski członek sieci to Fundacja StartUp Poland (<https://startuppoland.org>).

Przedstawicielka PhotonHUB Europe (<https://www.PhotonHub.eu>) zaprezentowała swoją organizację, która zrzesza ponad 500 ekspertów z 13 krajów członkowskich UE. Celem działalności sieci jest wsparcie innowacyjnych firm z sektora fotoniki w 54 europejskich regionach poprzez szkolenia, ocenę technologii i kojarzenie z inwestorami. Ten unijny projekt będzie aktywny do 30.04.2025 r. Polskim partnerem projektu jest Polska Platforma Technologiczna Fotoniki (<https://www.pptf.pl>) z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim.

W spotkaniu wzięło udział łącznie 39 uczestników (na miejscu i online), w tym dwoje konsultantów z Polski: z ośrodków EEN przy Centrum Transferu Technologii Politechniki Krakowskiej oraz Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości.

KK

BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE W PRACY

http://osha.europa.eu/pl

Konkurs O!ZNAKI PRACY rozstrzygnięty

Tegoroczna edycja konkursu O!ZNAKI PRACY dotyczyła tematu *Stary zawód – nowa rzeczywistość*. Jury przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

Grand Prix w kategorii FOTOGRAFIA otrzymał Jacek Boczar za zdjęcie *Neurochirurg*.

Grand Prix w kategorii MULTIMEDIA otrzymali Jakub Domin i Adam Mółka za film *Pan Baca*.

Wyróżnienia w kategorii FOTOGRAFIA: Arkadiusz Pisarek za zdjęcie *Sprzątac*, Patryk Linkiewicz za zdjęcie *Brudna robota*, Tadeusz Koniarz za zdjęcie *W szczękach*, Adam Śliwiński za zdjęcie *U szewca 2*, Konrad Busza za zdjęcie *Pasterz XXI wieku, telefon z Internetem ma już prawie każdy*, Tadeusz Koniarz za cykl zdjęć *Pracuję w Luwrze, a* w kategorii MULTIMEDIA: Jakub Wenczek za film *Każdy ma taki świat, jaki widzą jego oczy*, Filip Szuksztul za film *Winda*, Krzysztof Miłosz za film *Sezon Blejdowny*.

Przyznano także nagrody i wyróżnienia specjalne i honorowe.

Prezentacja laureatów i ich prac: <https://oznakipracy.ciop.pl/laureaci>.

Filmy nagrodzone w konkursie można zobaczyć podczas wirtualnego pokazu filmów na platformie MOJEEKINO.PL w dniach 14-15 grudnia 2021 r.

Więcej informacji o konkursie: <https://oznakipracy.ciop.pl>; zdjęcia ze strony CIOP

Wizualizacja danych dotyczących bhp

Europejska Agencja bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) prezentuje obrazowo fakty i dane liczbowe związane z bezpieczeństwem i zdrowiem w pracy, sposoby zarządzania ryzykiem, warunki pracy i ich wpływ na zdrowie, polityki i strategie poprzez następujące narzędzia:

OSH Barometer - oficjalne źródło informacji na temat sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz tendencji w tym zakresie w krajach europejskich, <https://osha.europa.eu/pl/facts-and-figures/data-visualisation/osh-barometer-data-visualisation-tool>

Interaktywny pulpit nawigacyjny ESENER – informacje na temat nowych i pojawiających się zagrożeń,

<https://visualisation.osha.europa.eu/esener/pl>

Wizualizacja danych – koszty bhp - prezentacja danych dotyczących kosztów urazów i chorób związanych z pracą dla społeczeństwa,

<https://osha.europa.eu/pl/facts-and-figures/data-visualisation/economics-occupational-safety-and-health-value-osh-society>

Wizualizacja danych – starzenie się i bhp - prezentacja danych dotyczących demografii, zatrudnienia, warunków pracy i zdrowia w kontekście starzejącej się siły roboczej oraz BHP,

<https://osha.europa.eu/pl/facts-and-figures/data-visualisation/safer-and-healthier-work-any-age-data-visualisation-tool>

Potrzebne informacje można wyszukiwać i filtrować wg wielu kryteriów.

Kampania *Dźwigaj z głową* – filmy

W kampanii na rzecz zapobiegania zaburzeniom mięśniowo-szkieletowym warto wykorzystać animowane filmy *Bezpieczeństwo z uśmiechem*, w których Napo – typowy pracownik dowolnej branży - prezentuje istotne zagadnienia dotyczące bhp w przystępny i dowcipny sposób:

Kontrola postawy

Ruch w pracy

Dzielenie się umiejętnościami i doświadczeniem

Ocena ryzyka związanego z powtarzalną pracą

Podział ciężkich ładunków

Wczesne zgłaszanie objawów zaburzeń mięśniowo-szkieletowych

Zapobieganie zaburzeniom układu mięśniowo-szkieletowego: praca bez skręcania ciała

Wyposażenie pomocnicze do przemieszczania

Dostosowanie stanowiska pracy do własnych potrzeb

Zapobieganie wibracjom rąk i ramion

Całą pracę wykona maszyna

Przerwa w pracy

Bezpieczne podnoszenie i przenoszenie

Rozpoznawanie wczesnych objawów zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego

Przy każdym filmie znajdują się wskazówki dla osób prowadzących działania prozdrowotne w miejscu pracy.

Więcej informacji:

<https://www.napofilm.net/pl/learning-with-napo/napo-in-the-workplace?search=&page=0>

<https://healthy-workplaces.eu/pl>

Źródła:

<https://oznaki.pracy.ciop.pl>

<https://osha.europa.eu>

<https://healthy-workplaces.eu>

<https://www.napofilm.net>

MKS

INFORMACJE DOTYCZĄCE PROGRAMÓW BADAWCZYCH/RAMOWYCH

Kodeks wykorzystania własności intelektualnej (IP) – badanie ankietowe

Komisja Europejska prowadzi badanie związane z Platformą Waloryzacji Wiedzy Unii Europejskiej i pracami nad kodeksem inteligentnego wykorzystania własności intelektualnej (Code of Practice for the smart use of intellectual property). Platforma jest interaktywną przestrzenią cyfrową do stymulowania współpracy ponad granicami, dzielenia się najlepszymi praktykami, wiedzą i doświadczeniem dla szerszego wykorzystania wyników badań w społeczeństwie i gospodarce.

Kodeks będzie oddolną inicjatywą stworzoną wspólnie z jak najszerszym kręgiem interesariuszy zajmujących się badaniami i innowacjami. Określi m.in. zasady współwłasności wyników, wyceny wartości IP, zarządzania IP w projektach międzynarodowych. Swoje opinie można wyrazić poprzez odpowiedzi na pytania ankiety do 14 stycznia 2022 r.

Więcej:

Badanie ankietowe: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/IPcommunityofpractice>

Strona Kodeksu wykorzystania własności intelektualnej: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/eu-valorisation-policy/knowledge-valorisation-platform/code-practice-smart-use-intellectual-property_en

Platforma Waloryzacji Wiedzy: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/eu-valorisation-policy/knowledge-valorisation-platform_en

Misje w programie Horyzont Europa

Misje w programie Horyzont Europa są nową formą współpracy na rzecz poprawy jakości życia. Dotyczą wyzwań współczesnego świata: inteligentnych miast, neutralnych dla klimatu, chorób nowotworowych, stanu gleby i żywności, zdrowych oceanów, mórz, wód przybrzeżnych i śródlądowych, przystosowania do zmiany klimatu, w tym transformacji społecznej.

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej organizuje 13 stycznia 2022 r. spotkanie *Przekształćmy nasze problemy w nowe możliwości*, dotyczące konkursów w ramach poszczególnych misji.

Więcej informacji:

<https://www.kpk.gov.pl/przekształcmy-nasze-problemy-w-nowe-mozliwosci-misje-w-programie-he>

<https://www.kpk.gov.pl/horyzont-europa/misje-ue>

Najbliższe konkursy programu Horyzont Europa (wybór)

Temat konkursu	Termin składania wniosków
Demonstration of wave energy devices to increase experience in real sea condition	5.01.2022
Energy Sector Integration: Integrating and combining energy systems to a cost-optimised and flexible energy system of systems	5.01.2022
Novel tandem, high efficiency Photovoltaic technologies targeting low cost production with earth abundant materials	5.01.2022
Market Uptake Measures of renewable energy systems	5.01.2022
Sustainability and educational aspects for renewable energy and renewable fuel technologies	5.01.2022
European demonstrators for integrated shared automated mobility solutions for people and goods (CCAM Partnership)	12.01.2022
Innovative solutions to prevent adulteration of food bearing quality labels: focus on organic food and geographical indications	15.02.2022
Integrated and sustainable freshwater bioeconomy: Combining aquaculture, biodiversity preservation, biotechnology and other uses	15.02.2022
Biosecurity, hygiene, disease prevention and animal welfare in aquaculture	15.02.2022
Building alternative protein-friendly sustainable and healthy food environments	15.02.2022
Research and innovation for food losses and waste prevention and reduction through harmonised measurement and monitoring	15.02.2022
Microbiomes in food production systems	15.02.2022
Risk assessment of new low risk pesticides	15.02.2022
Socio-economics of pesticide use in agriculture	15.02.2022
Enhancing biosecurity in terrestrial livestock production	15.02.2022
Integrated surveillance system to prevent and reduce diet-related non communicable diseases (NCDs)	15.02.2022
Effective systems for authenticity and traceability in the food system	15.02.2022
Improving preparation of multi-actor projects to enable the relevant actors to work in a co-creative way	15.02.2022
Developing EU advisory networks on water use	15.02.2022
Piloting innovative governance solutions to limit nitrogen and phosphorus emissions at the interface of rural/coastal and urban/industrial environments	15.02.2022
Upscaling (real-time) sensor data for EU-wide monitoring of production and agri-environmental conditions	15.02.2022
Piloting approaches and tools to empower citizens to exercise their “data rights” in the area of food and nutrition	15.02.2022
Thematic networks to compile and share knowledge ready for practice	15.02.2022
Broaden EIP Operational Group outcomes across borders by means of thematic networks, compiling and sharing knowledge ready for practice	15.02.2022

Więcej informacji:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

Wyszukiwarka partnerów do projektu

Portal *Funding & Tenders Opportunities* daje możliwość wyszukania potencjalnych partnerów do projektu. Można szukać poprzez słowa kluczowe, tematy, kryteria geograficzne lub typy organizacji.

Więcej informacji:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/partner-search;searchKeyword=Cooperation%20HEIs-SMEs;searchTopic=;searchTopicName=;call=;searchProgramme=;searchProgrammeName=null;legalName=;organisationType=;country=;city=;pic=;countryAbbreviation=>

Międzynarodowe Konkursy Narodowego Centrum Nauki (wybór)

ChrirsERA 2021

Konkurs na międzynarodowe projekty badawcze z następujących dziedzin:

- Nano-Opto-Electro-Mechanical Systems for ICT (NOEMS),
- Foundations for Misbehaviour Detection and Mitigation Strategies in Online Social Networks and Media (OSNEM).

O dofinansowanie mogą aplikować międzynarodowe konsorcja co najmniej trzech zespołów naukowych z minimum trzech krajów (Belgia, Bułgaria, Czechy, Estonia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Irlandia, Izrael, Litwa, Luksemburg, Polska, Słowacja, Szwajcaria, Tajwan, Turcja, Węgry, Wielka Brytania).

Termin składania wniosków:

- wnioski wspólne (poziom międzynarodowy): do 17 stycznia 2022 r.
- wnioski krajowe: do 24 stycznia 2022 r.

Więcej informacji: <https://ncn.gov.pl/wspolpraca-zagraniczna/wspolpraca-wielostronna/chist-era-2021>, <https://www.chistera.eu>

Weave – UNISONO

Konkurs na międzynarodowe dwu lub trójstronne projekty badawcze w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP - Lead Agency Procedure). Kraje uczestniczące w konkursie: Austria, Czechy, Słowenia, Szwajcaria, Niemcy, Luksemburg, Belgia-Flandria, Polska. Program Weave zastąpił w NCN dwustronne programy współpracy międzynarodowej z Niemcami (BEETHOVEN), Austrią (MOZART), Szwajcarią (ALPHORN) oraz program współpracy wielostronnej - CEUS. Projekty mogą dotyczyć badań podstawowych we wszystkich dyscyplinach nauki. Program badań musi określić istotną wartość dodaną współpracy międzynarodowej.

Więcej informacji: <https://ncn.gov.pl/ogloszenia/konkursy/weave-unisono>

OPUS 22

Konkurs na projekty badawcze we współpracy międzynarodowej dwustronnej lub trójstronnej (program Weave, <https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2020-12-18-zapowiedz-programu-weave>) oraz przedsięwzięcia przy wykorzystaniu przez polskie zespoły wielkich międzynarodowych urzędów badawczych. Dla naukowców na wszystkich etapach kariery.

Termin składania wniosków: 15 grudnia 2021 r.

Więcej informacji: <https://ncn.gov.pl/ogloszenia/konkursy/opus22>

Źródła:

<https://www.kpk.gov.pl>

<https://ec.europa.eu>

<https://ncn.gov.pl>

MKS

OKIEM STATYSTYKA

ŁÓDŹ NA TLE WYBRANYCH MIAST W POLSCE - KAPITAŁ LUDZKI W 2020 R.

	Łódź	Warszawa	Kraków	Wrocław	Poznań
Ludność ogółem Stan w dniu 31 grudnia	672,2 tys.	1794,2 tys.	780,0 tys.	641,9 tys.	532,0 tys.
Gęstość zaludnienia Stan w dniu 31 grudnia	2292	3469	2386	2192	2031
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-7,74	-0,84	-0,08	-0,97	-1,49
Mediana wieku Stan w dniu 31 grudnia	45,4	42,0	41,5	41,7	42,2
Udział dzieci w wieku 0-14 lat w ogólnej liczbie ludności Stan w dniu 31 grudnia	13,0	16,3	15,2	15,1	15,0

Urząd Statystyczny w Łodzi

ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź
tel. 42 683 91 00, 683 91 01

lodz.stat.gov.pl

@Lodz_STAT

@UrządStatystycznywLodzi

Urząd Statystyczny
w Łodzi

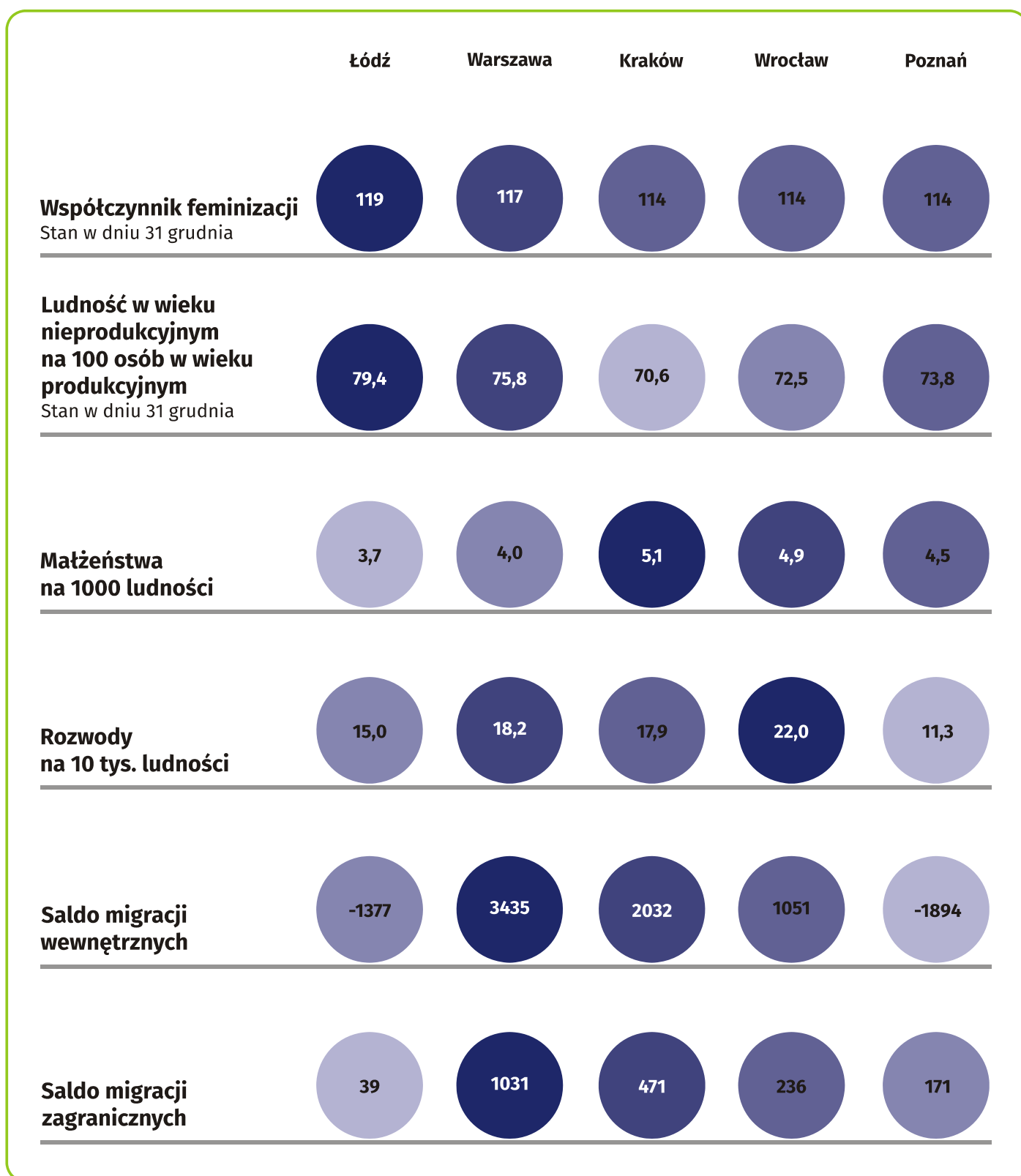
Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

tel. 42 683 90 19

OBR_lodz@stat.gov.pl

lodz.stat.gov.pl/osrodki/obr/

Urząd Statystyczny w Łodzi

ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź
tel. 42 683 91 00, 683 91 01
lodz.stat.gov.pl
@Lodz_STAT

Facebook: @UrządStatystycznywLodzi

Urząd Statystyczny
w Łodzi

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

tel. 42 683 90 19
OBR_lodz@stat.gov.pl
lodz.stat.gov.pl/osrodki/obr/

OFERTY KOOPERACJI

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości — ośrodek Enterprise Europe Network świadczy m.in. usługi w poszukiwaniu partnerów handlowych i technologicznych. Wyszukiwarka ofert z kooperacyjnej bazy sieci dostępna jest na <https://www.frp.lodz.pl/kojarzenie-partnerow-miedzynarodowych/>.

W przypadku zainteresowania ofertą prosimy o kontakt i podanie numeru referencyjnego.

Jednocześnie zachęcamy do zgłaszania własnych ofert do bazy – pomożemy w przygotowaniu zgodnie z wymogami sieci.

Lp.	Nr Ref	Opis oferty
1.	BRDE20201106001	Młody niemiecki start-up modowy wprowadził na rynek swoją pierwszą kolekcję dla kobiet karmiących piersią. Specjalny krój ubrań pozwala mamom wygodnie i dyskretnie pielęgnować dziecko w miejscach publicznych. Na kolekcję składają się koszule, bluzki, sukienki i pulowery wykonane z bawełny organicznej. Projektantka poszukuje nowych partnerów produkcyjnych do krojenia i szycia nowej kolekcji.
2.	BRDE20201026001	Niemiecka firma specjalizuje się w sprzedaży detalicznej i konserwacji rowerów i e-rowerów. To jedna z największych firm rowerowych w swoim regionie. Aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu na rowery i e-rowery, firma poszukuje partnerów do umów produkcji rowerów pod własną marką niemieckiej firmy.
3.	BRFI20201110001	Fińska firma i akademia jazdy poszukuje międzynarodowego dostawcy akcesoriów samochodowych dla starszych kierowców na podstawie umowy dystrybucyjnej lub umowy z dostawcą.
4.	BRHR20200924001	Firma z Chorwacji, na rynku od ponad 25 lat, działająca jako hurtownia produktów higienicznych itp., oferuje umowę o usługach dystrybucyjnych i pośrednictwo handlowe.
5.	BRRO20201028001	Rumuńska firma specjalizuje się w produkcji odzieży damskiej, w tym sukienek, bluzek, spódnic, spodni i t-shirtów. Produkty są wytwarzane z bawełny, sztruksu, wiskozy i lnu. Firma jest zainteresowana rozszerzeniem swojej obecnej sieci dostawców poprzez międzynarodowych partnerów biznesowych, którzy mogą dostarczać tekstylia w ramach umów produkcyjnych.
6.	BRDE20201124002	Niemieckie MŚP jest uznanym przedstawicielem i dystrybutorem aktywnych i pasywnych komponentów elektronicznych, a także podzespołów elektromechanicznych dla różnych sektorów przemysłu. Firma proponuje współpracę w formie umów agencyjnych i dystrybucyjnych, obejmujących północne Niemcy, producentom elementów elektronicznych, takich jak czujniki, magnesy, przekaźniki, zaciski, wyłączniki i bezpieczniki.
7.	BOBG20201204001	Bułgarska firma produkuje naturalny i ekologiczny miód pszczele. Produkcja jest ekologiczna, a miód wytwarzany jest przy użyciu innowacyjnych technologii. W portfolio produktów znajdują się również innowacyjne towary, jak miód z różami. Firma posiada zaplecze produkcyjne o powierzchni 6565 mkw. Firma chciałaby rozszerzyć swoją sieć biznesową i jest otwarta na przejęcie lub zawarcie umowy joint venture.
8.	BOIL20201109001	Izraelska firma oferuje oprogramowanie, które zapewnia całościowe rozwiązanie w dziedzinie ochrony danych. Opatentowany algorytm szyfruje poufne informacje tak, aby nie można było ich odczytać i aby mogły być przeglądane tylko przez upoważnionych użytkowników z unikalnymi zdecentralizowanymi kluczami. Elastyczne i łatwe do zastosowania rozwiązanie może działać w dowolnym sektorze lub branży, zapewniając firmom wyższy poziom zgodności z RODO. Firma poszukuje partnerów do umowy agencyjnej.
9.	BOIT20201201001	Bułgarski operator turystyczny oraz agencja turystyczna specjalizujący się w oferowaniu szytych na miarę wycieczek poszukuje agentów oraz operatorów turystycznych, zainteresowanych oferowaniem jej wycieczek. Firma poszukuje partnerów z krajów UE, działających jako agenci handlowi.

Tłumaczenie streszczeń ofert dokonywane jest przez wybranych konsultantów i koordynowane przez ośrodek EEN przy Stowarzyszeniu Wolna Przedsiębiorczość w Sopocie

Ośrodek Enterprise Europe Network zaprasza do korzystania z biblioteki i czytelnicy w siedzibie Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości, przy ul. Piotrkowskiej 86. Do Państwa dyspozycji oddajemy bogaty księgozbiór specjalistycznej literatury polskiej i obcojęzycznej z dziedziny ekonomii, zarządzania i marketingu, ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej.

Prezentujemy nowości z Biblioteki Fundacji

Key publications of the European Union, Autumn 2021, Publication Office of the European Union.

Katalog przedstawia wybór najnowszych tytułów publikacji autorstwa unijnych instytucji i agencji, które są dostępne na portalu Urzędu Publikacji UE (op.europa.eu/publications). Są to raporty, broszury, studia i analizy opracowane przez różne instytucje i agencje UE. Obejmują szerokie spektrum tematów od politycznych, ekonomicznych do naukowych. Lista tematów zawiera 17 działów: aktywności Unii Europejskiej, rolnictwo/leśnictwo/rybołówstwo, gospodarka i finanse, energia, środowisko i ekologia, stosunki zewnętrzne, przemysł/przedsiębiorstwo/usługi, prawo i sprawiedliwość, migracja, badania naukowe i techniczne, polityka społeczna/zatrudnienie/zdrowie publiczne, statystyka, technologia, turystyka/edukacja/kultura/sport, handel i konkurencja, transport, publikacje dla dzieci. Publikacje przedstawiają wyniki prac instytucji UE i przyczyniają się do ich transparentności. Jako zaufane źródło informacji pozwalają społeczeństwu oprzeć swoją opinię na faktach i pomagają czytelnikom zorientować się w bieżących debatach.

Katalog zawiera również bazę adresową instytucji unijnych, ciał doradczych, agencji wykonawczych, zdecentralizowanych organizacji (agencji) oraz przedstawicielstw Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego.

Wszystkie publikacje wymienione w katalogu są dostępne na stronach internetowych:

EU Publications: <http://op.europa.eu/publications>

EU Open Data Portal: <http://data.europa.eu>

FRP®
ROK ZAŁOŻENIA 1990

*Fundacja
Rozwoju
Przedsiębiorczości*